

baade paa Vægge og Vinduer, og hvorledes skal en Pige paa et saadant Sted kunne udholde at opholde sig uden Varme, blot medens hun gør sit Tøj i Stand. Hvor Pigekamret ligger i samme Etage som Herskabets Lejlighed, der er det et Sted, som Fruen, Døtrene, ja endog voxne Sønner tror sig berettiget til at lukke op og kige ind i paa en hvilken som helst Tid af Døgnet. At denne Usikkerhed er højst generende for en Pige, der ikke har tabt al Blufærdighedsfølelse, behøver vist ikke at pointeres. Et Sted, hvor en af mine Søstre tjente, var Pigernes Senge endogsaa opstillede i et Værelse, hvor Herren absolut skulde igennem, naar han fra sit Arbejds-værelse begav sig til Ro.

Blandt andre Beskyldninger er ogsaa den, at Tjenestepigerne ikke er sædelige; jeg kommer derved til at tænke paa en Skik, som er almindelig i »Herskabshuse«, hvor der er Døtre, at Pigen om Aftenen Kl. 12—1 skal »hente af«. Jeg har aldrig rigtig kunnet forstaa dette Forhold. Medens »Frøkenen« ikke kan gaa alene hjem fra et Selskab paa denne Tid, saa kan Pigen godt sendes alene hen og hente af! Er Frøkenens Dyd mere udsat for Efterstræbelse? Eller gør det ikke saa nøje med Tjenestepigen? Hvis Pigen er usædelig, saa udsætte de hende jo for Fristelse, — og hvor tør man da betro Frøkenens Sikkerhed til hende?

Vil man afhjælpe de Mangler, der maaske klæbe ved Tjenestepigerne (og hvori Fruerne selv ikke har mindst Skyld), da kan efter min Opfattelse kun følgende Midler hjælpe: *Giv dem en bestemt Fritid*, saa de ikke altid er afhængige af Fruens Forgødtbe-findende, omgaa dem som ligestillede Mennesker, der har baade Pligter og Rettigheder; *giv dem ordentlige Kamre*, hvor de kan tilbringe deres Fritid ugenert, hvis de ønsker det; *»los hendes Aandslivs de snærende Baand«* ved Samtale og god Læsning, lad dem mærke, at de blive, saa vidt Forholdene tillade det, betragtede som Lem af Familien, da vil Klagerne over Tjenestepigerne hurtig forstumme, men dertil hører *gode og dannede Fruer*, og af dem er der desværre kun saa faa.

Om Voldgift.

Ved første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning, i Anledning af en med de nordamerikanske Fristaters Regering afsluttet Konvention, udtalte Folketingsmand *Bajer* ifølge »Folketingets Forhandlinger« (Spalte 4818—19) den 6te Marts 89 bl. a. følgende:

Der er jo i forskellige Lande Bestræbelser fremme for at gaa over fra tilfældig Voldgift til vedvarende Voldgift. Det sidste Slags spores i forskellige Traktater allerede siden 1848. Særlig har Nordamerika interesseret sig for en saadan Udvikling af Voldgifts-

institutionen. Jeg har for mig en Skrivelse, som er sendt mig fra London den 6te Februar i Anledning af, at den nordamerikanske Præsident agter i en nær Fremtid at indbyde forskellige Stater fra Nord- og Sydamerika til at forhandle om dette Spørgsmaal. Det turde være Rigsdagen bekendt, at ogsaa det engelske Parlament interesserer sig meget derfor, og der rejste i 1887 en Deputation paa flere hundrede Parlamentsmedlemmers Vegne til Amerika, og havde Foretræde hos den nordamerikanske Præsident for at interessere ham for en vedvarende Voldgiftstraktat imellem England og Nordamerika; og i Frankrig har man taget Sagen op for ogsaa at faa den udvidet til Frankrig. Den 31te Oktober 1888 var der Møde af engelske og franske Parlamentsmedlemmer i Paris, og de besluttede at indbyde til en international Voldgiftskongres i Paris, som skal afholdes den 29de og 30te Juni i Aar, hvorom Opslag vil findes i Rigsdagens Læsesale. Det er en Sag, der har været i Bevægelse ogsaa her. I Fjor den 27de Marts besluttede Folketinget, ved at vedtage en Dagsorden i Anledning af et Andragende med 50 Stemmer mod 16, at erklære sin Sympathi for en Adresse med 5 à 6000 Underskrifter om en vedvarende Voldgiftstraktat mellem de tre nordiske Riger.

Jeg benytter Lejligheden til at give disse faa historiske Oplysninger, fordi jeg beklager, at der hidtil i Folketinget, som der forekommer mig, ikke har været den Interesse, som der burde være for Udviklingen af Voldgiftsinstitutionen, navnlig i Retning af at komme fra tilfældige til vedvarende Voldgiftsretter. Det er den eneste sikre Vej til at modarbejde den Militarisme, som breder sig mere og mere. Der findes ikke noget andet virkelig tilforladeligt Middel; man kan saa iøvrigt være uenig om, hvorvidt Militarismen, der er saa stærk i Europa, ogsaa har angrebet vort Fædreland.

Kvindens Valgbarhed i Sverige.

Af

Fredrik Bajer.

Kvindens Valgbarhed til Skoleraad og Fattigforstanderskab blev gennemført i den svenske Rigsdag i Begyndelsen af Marts Maaned. Valgret har den svenske Kvinde haft siden 1686 ved Præstevalg, siden 1862 ved kommunale Valg, og som kommunal Vælger har hun middelbar politisk Valgret til 1ste Kammer (=: Landstinget), da dette vælges af de større kommunale Raad. Et Medlem af 1ste Kammer, Hr. *F. T. Borg*, Redaktør af »Öresundsposten« i Helsingborg — han deltog i det nordiske Kvindesagsmøde i København 1888 — er den, som frem for nogen har rejst